

ČŠI každoročně sleduje zapojení základních škol do mezinárodních projektů a programů. Proti údajům z loňského roku došlo k nepatrnému snížení v této oblasti, kdy proti loňským 36,7 % zapojených ZŠ bylo letos zaznamenáno 33,7 %. Nejčastějším typem mezinárodní spolupráce byly výměnné a jazykové pobyty žáků (50,6 %), u více než 46 % škol se jednalo o spolupráci s partnerskou školou v zahraničí. Významné bylo také zapojení do aktivit podporující mobilitu učitelů a jejich vycestování na studijní stáže do zahraničí (46,9 %). Ukazuje se, že podpora jak mobility učitelů, tak i žáků, kterým se v loňském školním roce podařilo v rámci realizace mezinárodních projektů vycestovat do zahraničí na výměnné pobyty, má ve školách prioritu a jedná se o oblíbenou aktivitu. Školy vysoce hodnotí zejména přínos pro rozvoj jazykových, komunikačních a sociálních dovedností žáků.

4.2

Průběh základního vzdělávání

4.2.1 Realizované formy a vzdělávací metody

V průběhu hospitací školní inspektoři sledovali, jak jsou žáci motivováni, zda je naplněn vzdělávací cíl hodiny nebo vzdělávací činnosti. Srovnáván byl soulad se vzdělávacími programy, byla vyhodnocována efektivita realizovaných forem a metod výuky a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kvalita navštívených hodin byla posuzována z hlediska stanovení cíle a následného zhodnocení, zda došlo k jeho naplnění z pohledu ČŠI a vyučujícího. Celkové zhodnocení metod a forem vzdělávání a účelnost jejich využití vycházelo ze standardizovaných kritérií pro hodnocení.

Podle hospitačních záznamů byl vzdělávací cíl stanoven v 96,1 % sledovaných hodin, tedy v převážné většině. Nebyly zaznamenány významné rozdíly mezi 1. a 2. stupněm, ani mezi předměty a vzdělávacími oblastmi. Nejnižší hodnota byla zjištěna u cizích jazyků, přesto činila 92,9 %. Z hlediska vhodnosti cíle vzhledem ke schopnostem a znalostem žáků a vzhledem k ŠVP byly vyhodnoceny cíle hodiny jako vhodně stanovené (podíl vyšší než 90 %). Rozdíly však byly zaznamenány mezi složkami obsahu cíle. Zatímco vědomostní složka dosáhla vysokého podílu (nad 93 %), dovednostní složka již vykazovala nižší hodnoty (80,1 % na 1. stupni a 65,9 % na 2. stupni). Nejnižší hodnoty byly zaznamenány v postojevé složce obsahu cíle, a to 50,9 % na 1. stupni a pouze 39,7 % na 2. stupni. Pedagogové se tedy v hodinách zaměřovali nejvíce na vědomosti a dovednosti, menší prostor byl poskytován vyjádření postojů vyplývajících ze vzdělávacího obsahu.

Při pohospitačních rozhovorech uváděli učitelé, že průběh hodiny byl vzhledem ke stanovenému cíli efektivní rozhodně v 61,1 % hodin a spíše v 37,7 %. Sebehodnocení učitelů korespondovalo s hodnocením inspektorů, podle kterých byl vzdělávací cíl rozhodně splněn v 62,3 % a spíše splněn v 34,8 % hospitovaných hodin. Nesoulad hodnocení byl však zaznamenán v případech, kdy vzdělávací cíl nebyl splněn, a to především na 2. stupni, kde inspektoři považovali vzdělávací cíl za spíše nesplněný u 3,9 % hodin, zatímco učitelé jen u 1,3 %.

V průběhu hodin byly sledovány organizační formy výuky a účelnost jejich využití. Podobně jako v minulém školním roce se frontální výuka výrazně vyskytla ve 45,7 % hodin a dominantně ve 32 % hodin. Oproti ostatním formám však byla ve využití frontální výuky zaznamenána mírně nižší účelnost jejího využití. Samostatná práce žáků byla zařazována výrazně ve 45,9 % hodin, jako dominantní v 13,1 %. Skupinová výuka a práce ve dvojici se vyskytly ve více než třetině sledovaných hodin a jejich využití bylo ve vysoké míře účelné. Pestřejší zastoupení forem ve výuce včetně jejich účelného využití bylo zjištěno na 1. stupni.